

Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komiteto Nuomonė dėl Pasiūlymo dėl Europos Parlamento ir Tarybos reglamento dėl Europos politinių partijų ir Europos politinių fondų statuto ir finansavimo

(COM(2012) 499 final – 2012/0237 (COD))

(2013/C 133/16)

Pranešėjas **Henri MALOSSE**

Bendrapranešėjai **Georgios DASSIS** ir **Luca JAHIER**

Taryba, 2012 m. spalio 10 d., ir Europos Parlamentas, 2012 m. spalio 22 d., vadovaudamiesi Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 304 straipsnio pirma įtrauka, nusprendė pasikonsultuoti su Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetu dėl

Pasiūlymo dėl Europos Parlamento ir Tarybos reglamento dėl Europos politinių partijų ir Europos politinių fondų statuto ir finansavimo

COM(2012) 499 final – 2012/0237 (COD),

ir Komitetas, vadovaudamasis Darbo tvarkos taisyklių 19 straipsnio 1 dalimi, 2012 m. lapkričio 15 d. nusprendė įsteigti pakomitetį, kuriam pavedė organizuoti darbą šiuo klausimu.

Europos politinių partijų finansavimo pakomitetas, kuris buvo atsakingas už Komiteto parengiamąjį darbą šiuo klausimu, 2013 m. sausio 30 d. priėmė savo nuomonę. Pranešėjas Henri MALOSSE, bendrapranešėjai: Georgios DASSIS ir Luca JAHIER.

487-ojoje plenarinėje sesijoje, įvykusioje 2013 m. vasario 13–14 d. (vasario 13 d. posėdis), Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetas priėmė šią nuomonę 155 nariams balsavus už, 1 – prieš ir 6 susilaikius.

1. EESRK pritaria Komisijai ir Parlamentui, kad geresnis Europos Sąjungos veikimas neatsiejamas nuo labiau žinomų ir pripažįstamų ir kartu piliečiams geriau atstovaujančių ir jiems artimesnių politinių partijų ir fondų įsivertinimo ES lygmeniu.

2. EESRK remia vienodo Europos politinių partijų ir fondų teisinio statuso sukūrimą ir jų veiklos priežiūros peržiūrą siekiant pagerinti jų demokratinio vidaus veikimo sąlygas ir jų veiksmingumą, matomumą, skaidrumą ir atskaitomumą.

3. Todėl EESRK ypač pabrėžia, kad tokį statusą turinčios partijos ir fondai turi pritarti Europos projekto tikslams ir pagrindinėms vertybėms, kuriomis jis grindžiamas ir kurios įtvirtintos Europos sutartyse ir Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijoje.

3.1 Kalbant apie Europos projekto tikslus, EESRK laikosi nuomonės, kad toks statusas turėtų įpareigoti prisidėti prie taikos stiprinimo, valstybių ir tautų bendradarbiavimo, ekonominės ir socialinės pažangos ir piliečių gerovės skatinimo, taip pat demokratinio naudojimosi žodžio ir diskusijų laisve.

3.2 Kalbant apie pagrindinių Europos lygmeniu užtikrinamų vertybių puoselėjimą, EESRK pabrėžia, kad būtina gerbti vertybes, įtvirtintas Europos sutartyse, visų pirma Europos Sąjungos sutarties preambulėje ir Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijoje, kurios 21 straipsniu draudžiama bet kokia diskriminacija, kad ir kokios būtų jos priežastys. Moterų ir vyrų lygybės

visose srityse principas, kuris taip pat įtvirtintas minėtos Chartijos 23 straipsnyje, turėtų būti konkrečiai taikomas Europos politinių partijų ir fondų valdymo organuose.

3.3 EESRK rekomenduoja Europos statusą norinčioms gauti politinėms partijoms ir fondams atitinkamoje deklaracijoje išpaireigoti laikytis minėtų pagrindinių principų. Europos Parlamentas, visų pirma jo Konstitucinių reikalų komitetas, turėtų stebėti pagrindinių ES sutartyse įtvirtintų principų ir teisių pažeidimus ir apie juos pranešti.

3.4 EESRK taip pat primena, kad lemiamą vaidmenį prižiūrint, ar laikomasi šių principų, turės atlikti Europos Sąjungos Teisingumo Teismas, visų pirma sudarydamas sąlygas jį kreiptis pagal procedūrą dėl laikinųjų apsaugos priemonių.

4. EESRK taip pat pabrėžia, kad būtina remti ne tik jau veikiančias Europos politines partijas ir fondus, bet ir naujų šio lygmens partijų ir fondų kūrimą ir vystymąsi, jei tik jie atitinka nustatytus veiklos, vertybių gerbimo ir reprezentatyvumo kriterijus.

4.1 Kalbant apie papildomą sąlygą, būtiną norint įgyti teisę gauti finansavimą, kriterijus, pagal kurį pakanka vieno Europos Parlamento nario, kad ji būtų patenkinta, anaipol neatrodo tinkamas, visų pirma todėl, kad rinkimų tvarka – taigi ir galimybės būti išrinktam – valstybėse narėse vis dar labai smarkiai skiriasi.

4.2 Taigi, EESRK siūlo taikyti tokius reprezentatyvumo kriterijus, kurie geriau padėtų išvengti nepagrįstos diskriminacijos. Šiuo požiūriu Komitetas rekomenduoja remtis Europos piliečių iniciatyvoms taikomais kriterijais ir siūlo taikyti sąlygą, pagal kurią reikalaujama paskutiniuose Europos Parlamento rinkimuose būti surinkus ne mažiau kaip milijoną balsų mažiausiai septyniose skirtingose šalyse.

4.3 Europos partijų ir fondų finansavimas, biudžetas ir parama jiems turi būti skaidrūs ir vieši. Piliečiai turi teisę ir privalo būti informuojami apie finansavimo tvarką ir partijų bei fondų patirtas išlaidas. Jei taikomos sankcijos ir (arba) sustabdomas finansavimas, apie tai turi būti pranešama spaudoje.

5. Nagrinėdamas šį pasiūlymą dėl reglamento EESRK taip pat nori primygtinai priminti, kad vis dar laikomasi nevienodo požiūrio į Europos politinio pobūdžio partijas bei fondus ir asociacijas bei fondus, Europos lygmeniu siekiančius visuotinio intereso tikslų (pavyzdžiui, ekonominių, profesinių sąjungų, socialinių, humanitarinių, kultūros, aplinkos apsaugos, sporto ir pan.) ir ši tendencija netgi plinta.

5.1 Europos Sąjungos sutarties, vadinamos „Lisabonos sutartimi“, 11 straipsnyje pripažįstama dalyvaujamoji demokratija ir kartu ES viešojoje erdvėje diskusijas skatinančių asociacijų ir fondų svarba. EESRK pabrėžia, kad internetui tapus prieinamu visiems šie Europos asociacijų tinklai įgijo dar daugiau, kartais netgi lemiamos, svarbos. Jie yra naujieji dalyvaujamosios demokratijos skleidėjai ir jau dabar atlieka gyvybiškai svarbų ir vis svaresnį vaidmenį informuojant, plėtojant viešas diskusijas ir formuojant Europos nuomonę. Taigi jie praturtina ir naudingai papildoma atstovaujamosios politinės demokratijos struktūras. Ši pridėtinė vertė ypač aiškiai pastebima Europos lygmeniu, kai gausios šios dalyvaujamosios demokratijos atšakos natūraliai peržengia valstybes skiriančias sienas.

5.2 Atsižvelgdamas į dėl krizės didėjančią prarają tarp piliečių ir Europos vadovų bei atsakingų politikų, EESRK įspėja Komisiją, kad požiūris, pagal kurį rūpinamasi tik konkrečiomis ir išskirtinėmis Europos politinių „asociacijų“ teisėmis nė vienos iš jų atitikmens nesuteikiant toms kitoms Europos asociacijoms, būtų netinkamas ir gali turėti neigiamų ir nepageidautinų pasekmių. EESRK ypač nori priminti, kad politinės Europos stiprinimas ir toliau yra neatsiejamas nuo piliečių ir pilietinės visuomenės Europos stiprinimo, o jų atrama – asociacijos ir organizacijos, Europos lygmeniu disponuojančios tinkamomis, veiksmingomis ir suvienodintomis teisinėmis priemonėmis.

5.3 EESRK dar kartą pasmerkia tai, kad prieš keletą metų Komisiją nusprendė atsiimti Europos asociacijos statuto projektą remdamasi tuo, kad Taryboje sunku pasiekti politinį sutarimą; EESRK tokia priežastis šiuo klausimu neatrodo nei priimtina, nei šiuo metu praktiškai patikrinama.

5.4 EESRK taip pat primena savo nuogastavimus dėl Europos statusą turinčių įmonių išitvirtinimui kylančių nuolatinių kliūčių: pavyzdžiui, dabartinis statusas nėra pakankamai patrauklus ir patyrė visišką nesėkmę, vis dar vėluojama ir yra kliūčių supaprastinti statusą, kad jis pagaliau būtų prieinamas daugybei įvairaus dydžio įmonių.

6. Kartu EESRK primena, kad remia Europos fondo statuto projektą, kaip kad nurodė savo 2012 m. rugsėjo 18 d. nuomonėje⁽¹⁾, ir pabrėžia, kad būtina vengti bet kokios diskriminuojančios padėties palyginti su Europos politiniais fondais.

7. EESRK patvirtina, kad pritaria vienodam Europos politinių partijų ir fondų teisiniam statusui, bet turint omenyje įvairias Komiteto pastabas ir vadovaujantis Europos Sąjungos užtikrinamu nediskriminavimo principu ragina Komisiją netrukus parengti atitinkamą Europos reglamentą dėl nepolitinio pobūdžio Europos asociacijų statuto ir finansavimo ir paspartinti reglamento dėl Europos fondų statuto priėmimo darbus.

2013 m. vasario 13 d., Briuselis

*Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komiteto
pirmininkas
Staffan NILSSON*

⁽¹⁾ OL C 351, 2012 11 15, p. 57.